

Komentarz do wybranych elementów programu studiów licencjackich zaocznych

Ćwiczenia warsztatowe. To zajęcia z poszczególnych epok historycznych. Na I roku dominuje historia starożytna (po 30h ćwiczeń w każdym semestrze), na drugim: w semestrze zimowym – średniowieczna, w semestrze letnim – nowożytna. Trzeci rok poświęcony jest na wiek XIX (w semestrze zimowym), okres do 1945 r. i dzieje po 1945 r. (w semestrze letnim). Począwszy od II roku na każdą epokę przypada 60h ćwiczeń z rozbiem na historię Polski (30h) i historię powszechną (30h). Ćwiczenia polegają na wspólnej lekturze i interpretacji tekstów z epoki - są to zajęcia w formie dyskusji i udział w dyskusji jest podstawą oceny. Ich głównym celem jest wyrobienie umiejętności analitycznych. Zastanawiamy się nad autentycznością i wiarygodnością danego źródła, staramy się odczytać ukryte treści, wskazać kolejne warstwy tekstu itp. Można powiedzieć, że w przeciwieństwie do kursów szybkiego czytania, uczymy czytania wolnego - uważnego i wnikliwego, nie ograniczonego do powierzchownego uchwycenia treści. Chcielibyśmy, żeby ćwiczenia warsztatowe dawały przedsmak pracy badawczej, by wdrażały w taki tryb pracy, jaki będzie potrzebny przy samodzielnych badaniach. Należy podkreślić, że z założenia ćwiczenia warsztatowe nie służą przygotowaniu do egzaminu, mogą zaś z pewnością w przygotowaniach tych pomóc.

Ćwiczenia ze wstępu do badań historycznych (WBH) i nauk pomocniczych historii (NPH). To zajęcia o bardziej „technicznym” charakterze. **Jednosemestralny WBH zakończony samodzielnie przygotowaną przez studenta kwerendą bibliograficzną jest wprowadzeniem do podstawowych zagadnień nauki historycznej**, zapoznaniem się z pracą w bibliotece, encyklopediami, słownikami itp. Cztery semestry NPH (średniowiecze, XVI-XVIII w., XIX w., XX w.) to przegląd typowych dla każdej epoki kategorii źródeł i sposobów ich analizy. O ile w ramach ćwiczeń warsztatowych np. artykuł z gazety będzie omawiany jako kolejne źródło dotyczące jakichś wydarzeń czy procesów, to na ćwiczeniach z NPH będziemy się zastanawiali jak pracowała redakcja, skąd czerpała wiadomości, jaka była technika druku itp.

Wstęp do pisania prac uniwersyteckich przygotowuje do samodzielnego konstruowania tekstów naukowych i popularnonaukowych oraz udziału w polemice naukowej. Poznajemy cechy stylu naukowego, omawiamy zasady tworzenia narracji historycznej: od zdania do akapitu, od akapitu do rozdziału, od rozdziału do zamkniętego tekstu. Zajęcia mają charakter wybitnie ćwiczeniowy, podczas zajęć wspólnie bowiem uczymy się przygotowywania abstraktów, notatek, sprawozdań czy recenzji naukowych. **To zajęcia unikatowe – jesteśmy jednym Instytutem Historycznym w Polsce oferującym przedmiot podobny do znanego w uniwersytetach zachodnich academic writing.**

Prace roczne. Od pierwszego roku studiów studenci samodzielnie przygotowują monografie naukowe pod kierunkiem specjalistów od różnych epok historycznych. Praca musi być efektem samodzielnej analizy źródeł (tekstów z epoki), mieć charakter badawczy, a nie ograniczać się do zestawienia tego, co pisali na dany temat historycy. Praca w ścisłym kontakcie z naukowym opiekunem wprowadza do naszych studiów element powszechnego w krajach anglosaskich „systemu tutorskiego”, promującego indywidualny kontakt między studentem a wykładowcą, który zadaje temat, pomaga w rozpoczęciu poszukiwań, systematycznie sprawdza postępy pracy, udziela odpowiednich wskazówek i ocenia wiedzę, ciekawość intelektualną i perspektywę naukowego rozwoju studenta. Pisanie pracy rocznej to jednak przede wszystkim

szkola naukowej samodzielności – najpierw w zbieraniu i opracowywaniu materiałów, analizowaniu źródeł historycznych, a później w planowaniu, komponowaniu i pisaniu pracy naukowej. Pracę roczną oceniamy biorąc pod uwagę jej wartość merytoryczną (zdarzają się prace bardzo oryginalne, a niekiedy wręcz odkrywcz), przejrzystość i logikę wywodu, umiejętność zapanowania nad techniczną stroną „aparatu naukowego” (bibliografia, przypisy itp.). **Na I roku studiów wszyscy przygotowują pracę roczną ze starożytności. Na drugim – każdy sam wybiera epokę (od średniowiecza po wiek XX), z której chce przygotować kolejną pracę roczną. Należy pamiętać, że wszystkie prace pisemne przygotowywane przez naszych studentów podlegają procedurze antyplagiatowej. Zapisy na prace roczne przyjmowane są do 20 grudnia w przypadku prac z historii starożytnej i do 30 marca w przypadku innych epok.**

Egzaminy z „wielkich epok”. Egzaminów z historii jest zaledwie 5 w ciągu całych studiów, ale obejmują one duży materiał. Są to egzaminy z historii starożytnej, średniowiecza, epoki nowożytnej, XIX wieku i XX wieku. **Uwaga! – nie ma podziału na historię Polski i powszechną.**

Wykłady historyczne poszerzają wiedzę studentów z poszczególnych epok historycznych, są ważną pomocą w przygotowaniu do egzaminów z „wielkich epok”. **Na I roku student musi zaliczyć trzy wykłady (każdy po 2 ECTS), na II i III roku po dwa (po 4 ECTS).** W każdym semestrze Instytut Historyczny oferuje dwa wykłady. Wybór wykładu należy wyłącznie do studenta.

Obchód po Warszawie i objazd naukowy to zajęcia terenowe, podczas których studenci poznają podstawy historii architektury, uczą się rozpoznawania stylów architektonicznych i datowania zabytków. Na pierwszym roku studenci uczestniczą w dwudziestogodzinnych zajęciach organizowanych w różnych miejscach Warszawy, na drugim roku wyjeżdżają na pięciodniowy objazd naukowy po wybranym regionie Polski. Objazd odbywa się zwykle w połowie czerwca i zawsze kończy się egzaminem. **Objazd naukowy jest równoprawnym przedmiotem programu studiów, co oznacza, że udział w nim jest obligatoryjny. Nieobecność na objeździe naukowym oznacza niezaliczenie przedmiotu.**

Podstawy metodologii historii to wykład wprowadzający studentów w świat refleksji metodologicznej i przegląd dorobku historiografii polskiej na tle porównawczym. Ważny element przygotowania do pracy badawczej w ramach seminarium dyplomowego i studiów II stopnia.

Nauki humanistyczne to przedmiot, dzięki któremu studium historii poszerzają swą wiedzę z zakresu innych nauk humanistycznych (np. filozofii i antropologii). Ważne bowiem, by historyk umiał prowadzić dyskusję naukową z reprezentantami innych, pokrewnych nauk i w interpretacji źródeł historycznych umiał twórczo zastosować charakterystyczne dla tych nauk pojęcia i metody badawcze. **Nauki humanistyczne oferowane są na I roku studiów.** Decyzja o wyborze zajęć należy wyłącznie do studenta.

Nauki społeczne to przedmiot, dzięki któremu studium historii poszerzają swą wiedzę z zakresu innych nauk humanistycznych (np. politologii, socjologii). Ważne bowiem, by historyk umiał prowadzić dyskusję naukową z reprezentantami innych, pokrewnych nauk i w interpretacji źródeł historycznych umiał twórczo zastosować charakterystyczne dla tych nauk

pojęcia i metody badawcze. **Nauki społeczne oferowane są na I roku studiów.** Decyzja o wyborze zajęć należy wyłącznie do studenta.

Języki obce. Zgodnie z ogólnymi zasadami obowiązującymi na UW studenci mają obowiązek zaliczenia 120 godzin lektoratu z nowożytnego języka obcego docelowo na poziomie B2. **Instytut Historyczny oferuje swoim studentom doskonalenie języka angielskiego.** Lektoraty w postaci zajęć stacjonarnych i e-lektoratu odbywają się na II roku **studiów.**

Lektorat łaciny w wymiarze 120h (w cztery semestry).

Seminarium dyplomowe i praca licencjacka. Z początkiem III roku studiów student musi wybrać seminarium, na którym będzie pracować nad pracą licencjacką. Każdego roku uruchamiane są dwa seminaria: jedno - z XIX i XX wieku, drugie – z epok dawnych. Rada Naukowa IH uchwaliła *zasady pisania pracy licencjackiej* i objęła ją *procedurą antyplagiatową.*

Warunkiem ukończenia studiów I stopnia jest zaliczenie wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pracy licencjackiej i egzaminu licencjackiego